

Oslo Havn KF
Postboks 230 Sentrum
0103 OSLO

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):
23/465 - 2

Saksbeh.:
RMS

Dato:
08.02.2023

Tildelingsbrev Oslo Havn KF 2023

Innhold

1. Innledning	2
2. Fellesføringer for 2023	3
3 Sektorspesifikke formål og føringer	4
3.1 Nærmere presisering av prioriterte oppgaver	4
3.1.1 Forvaltning drift og vedlikehold	4
3.1.2 Universell utforming	5
3.2 Investeringsprosjekter	5
3.2.1 Revisjon av investeringsinstruksen og standard kravspesifikasjon	5
3.2.2 Prosjektgjennomføring	5
3.2.3 Kompetanseoverføring	5
3.3 Øvrige føringer	5
3.3.1 Risikostyring og forebygging av misligheter mv.	5
3.3.2 Innovative anskaffelser	6
3.3.3 Oppfølging av kommunerevisjonsrapporter	6
3.3.4 Konsulentbruk	6
4 Årsbudsjett 2023 – bystyrets vedtak	7
4.1. Mål, tiltak, resultatindikatorer og måltall	7
4.2 Tiltak i klimabudsjettet 2023	7
4.3 Tallbudsjettet	9
4.3.1 Merknader til driftsbudsjettet	9
4.4 Verbalvedtak og flertallsmerknader	10

5. Oppdrag	11
5.1 Handlingsplan for Oslo havn som nullutslippshavn	11
5.2 Utbytte	12
5.3 Cruise, cruisekaier og bylivsaktivitet	12
5.4 Utenriksfergeterminalutredningen	12
6. Styringsdialog og resultatoppfølging	12
6.1 Styringsdialog og møteplan	12
6.2 Rapportering og resultatoppfølging	13
6.3 Arbeid med budsjett 2024	14

1. Innledning

Tildelingsbrevet beskriver Byrådsavdeling for næring og eierskaps forventninger til og krav og føringer for Oslo Havn KF for 2023, med bakgrunn i Sak 1, *Byrådets forslag til budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026*, byrådets tilleggsinnstilling og bystyrets budsjettvedtak. Disse dokumentene forutsettes kjent, i likhet med Instruks for virksomhetsstyring, Rammeverk for internkontroll og byrådssak 1055/17 om tillitsbasert styring og ledelse. Byrådsavdelingen forutsetter at foretaket følger Økonomireglementet for budsjett 2023 og Instruks for beslutningsprosessen i investeringsprosjekter, jf. byrådssak 1038/14. Det gjøres oppmerksom på at byrådssak 1038/14 planlegges erstattet av ny sak med revidert instruks i 2023.

I tillegg inneholder tildelingsbrevet fellesføringer som formidler områder som er særlig høyt prioritert fra byrådet, og som gjelder alle virksomheter det kommende året, se nærmere omtale i punkt 2.

For å realisere byrådets visjon om en grønnere, varmere og mer skapende by med plass til alle kreves bidrag fra samtlige virksomheter. Vi viser til Sak 1 kapittel 1 med føringer som legges til grunn for virksomhetenes arbeid i 2023. For å nå kommunens mål og for å løse stadig mer sammensatte oppgaver, er det nødvendig at sektorene finner løsninger gjennom samarbeid og samhandling på tvers, og at kommunen jobber i takt på tvers av organisatoriske skillelinjer til beste for innbyggerne. Byrådsavdelingen viser til at kommunen har behov for god fremdrift i plan- og byggesaker og behov for å sikre areal til flere offentlige formål, både for gjennomføring og utbygging av teknisk og sosial infrastruktur og til private formål. For å redusere den samlede tiden som går med til detaljregulering må Oslo Havn ha nødvendig kompetanse på plan- og bygningsloven, ha oversikt over egne behov og prioritere god samhandling mellom kommunale virksomheter.

I tillegg til oppfølging av bystyrets budsjettvedtak og verbalvedtak forutsettes Oslo Havn å følge opp andre vedtak i saker som gjelder foretaket. Det forutsettes videre at foretaket holder seg orientert om nye vedtak som kommer i løpet av året. Foretaket skal drive sin virksomhet innenfor rammene av de til enhver tid gjeldende lover, avtaler, fullmakter, rutiner og instruks samt kommunens etiske regler og verdigrunnlag.

2. Fellesføringer for 2023

Samfunnssikkerhet og beredskap

Virksomhetene i kommunen skal arbeide kunnskapsbasert, helhetlig og koordinert med samfunnssikkerhet og beredskap og være rustet til å ivareta sine oppgaver dersom en uønsket hendelse skulle inntreffe. Virksomhetene skal jobbe systematisk for å avdekke risikoer og sårbarheter, og arbeide forebyggende for å hindre at uønskede hendelser inntreffer, og ha fokus på kontinuitetsplanlegging. Virksomhetene skal i dette aktivt jobbe for å avdekke avhengigheter og sørge for involvering av relevante aktører. Erfaringer fra pandemihåndteringen skal implementeres i virksomhetens daglige arbeid med beredskap, og settes i sammenheng med virksomhetens arbeid med organisering, styring og ledelse.

Den krevende energisituasjonen i Norge og Europa har forsterket behovet for å redusere og effektivisere energibruken, og for å produsere mer energi lokalt. Byrådet ønsker at kommunens innsats for energieffektivisering og energiproduksjon videreføres i 2023. Det vises til brev til alle virksomheter fra respektive byrådsavdelinger om ulike tiltak i den forbindelse.

Oslo Havn skal redegjøre for vurderinger og tiltak i styringsdialogen og rapportere kort i årsberetning for 2023. Det skal samtidig rapporteres på oppnådde effekter når det gjelder energieffektivisering og energiproduksjon.

Mangfold, likeverd og et inkluderende arbeidsliv

Bydeler, etater og foretak skal aktivt skape bevissthet om språkbruk og egen praksis, styrke mangfoldskompetansen og gjøre en innsats mot hatefulle ytringer og holdninger. Det vises i den forbindelse til strategiene og tiltakene i handlingsplanen mot hatefulle ytringer og holdninger «Ord som betyr noe» og handlingsplanen for kjønn-, kjønnsuttrykk og seksualitetsmangfold «Stolt og fri».

Oslo kommune skal være en mangfoldig og inkluderende arbeidsplass. Kommunens virksomheter skal aktivt bidra til å skape jobbmuligheter, kvalifisering og veier inn i arbeidslivet. For å oppnå kommunens mål og som en forberedelse til implementering av Fullføringsreformen må kommunens virksomheter bidra til at antallet lærlinger økes. Virksomhetene skal også vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag.

Virksomhetene skal redegjøre for vurderinger og tiltak i styringsdialogen og rapportere kort i årsberetning 2023.

Bærekraftig sunn mat og reduksjon av matsvinn

Alle kommunens virksomheter som avholder et arrangement hvor det serveres mat, skal sørge for at maten er vegetarisk, med mindre noe annet blir etterspurt. Det skal være et vegansk alternativ tilgjengelig. Dette gjelder ved alle måltider. Virksomhetene skal bidra til å nå mål om reduksjon i matsvinn med 50 % innen 2030. For øvrig vises det til tidligere brev til alle kommunale virksomheter fra Byrådsavdeling for finans om bærekraftig og sunn mat.

Virksomheten skal rapportere kort i årsberetningen for 2023. Veileder for oppfølging av fellesføringene følger vedlagt.

3 Sektorspesifikke formål og føringer

Oslo Havns formål er å sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift for å tilrettelegge for effektiv og miljøvennlig sjøtransport, føre oppsyn med trafikken i kommunens sjøområde, samt forvalte og utvikle havnens eiendommer og innretninger på en økonomisk og miljømessig god måte.

Ansvarsfordelingen mellom eier, styret og daglig leder er beskrevet i kommuneloven og i foretakets vedtekter med henvisning til reguleringen i havne og farvannsloven.

Ansaret for oppfølging av tildelingsbrevet ligger hos foretakets styre. Tildelingsbrevet skal ikke og kan ikke omfatte alt som gjøres i virksomheten. Dersom foretaket vurderer at det er uklarheter i krav og forventninger som formidles, har foretaket et selvstendig ansvar for å ta dette opp med byrådsavdelingen.

Bestemmelsene om kommunale foretak fremgår av kommunelovens kapittel 9. Det følger av lovens § 9-4 at foretaket ledes av et styre og daglig leder.

Styrets myndighet er regulert i § 9-8. Styret har myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder foretakets virksomhet, og skal også føre tilsyn med daglig leders ledelse av virksomheten.

Foretaksstyrene forholder seg til eier og får i tillegg styringssignaler gjennom vedtekter, årlige budsjettvedtak og økonomiplanvedtak i bystyret, årlige tildelingsbrev samt instruks vedtatt av byråden, byrådet eller bystyret. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med disse styringssignalene og at det er etablert en forsvarlig internkontroll.

Daglig leder har etter kommunelovens § 9-12 ansvar for den daglige ledelse av foretaket, og skal sørge for at foretaket drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruks, og at foretaket er gjenstand for betryggende kontroll. Det er i bestemmelsens andre ledd eksplisitt regulert at daglig leder har det løpende personalansvaret, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov. Dette vil i praksis bety at styret er ekskludert fra å utøve denne myndigheten og styret vil for eksempel ikke kunne tre inn i leders rolle dersom denne er inhabil i en ansettelsessak. I personalsaker må det derfor oppnevnes en sette daglig leder ved inhabilitet hos daglig leder.

Byråden for næring og eierskap har innenfor sitt myndighetsområde ansvar for de kommunale foretakene og er tildelegert myndigheten etter bestemmelsene i kapittel 9 i kommuneloven, jf. byrådssak 1127/19. I henhold til Instruks for styring av Oslo kommunes kommunale foretak i foretaksmøte, § 2 vedtatt i samme byrådssak, utøver byråden myndigheten i foretaksmøtet. Byrådets myndighet i foretaksmøte omfatter bl.a. valg av styre og å foreta endring av foretakets vedtekter.

3.1 Nærmere presisering av prioriterte oppgaver

3.1.1 Forvaltning drift og vedlikehold

Oslo Havn skal forvalte, drifte og vedlikeholde kommunale bygg og anlegg slik at de er godt egnet til formålet. Foretaket skal opprettholde realverdien av kommunens eiendommer gjennom verdibevarende vedlikehold.

Byrådsavdelingen forventer at foretaket benytter metoder og standarder slik at kostnader kan splittes på henholdsvis forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdsutgifter (FDV-utgifter), på en måte som er sammenlignbar med tilsvarende virksomheter i offentlig og privat sektor. FDV er nærmere definert i Norsk Standard NS 3454 «Livssykluskostnader for bygninger». Det vises til pkt. 6.2 for nærmere omtale av hva som forventes av rapportering på FDV-utgifter.

3.1.2 Universell utforming

Bystyret vedtok i april 2022 Strategi for universell utforming med en målsetting om at Oslo skal være universelt utformet i 2030. Strategien beskriver mål for tjenesteområdene. Med sikte på å følge opp bystyrets strategi, vil byrådet i 2023 vedta en sektorovergripende handlingsplan for universell utforming. I planen beskrives utfordringsbilder og viktige tiltak som krever oppfølging av virksomhetene. Handlingsplanen legger i 2023 opp til at det skal foretas en kartlegging av status for universell utforming, med tanke på prioritering av tiltak og finansiering. I planen legges det videre opp til at alle sektorer skal rapportere årlig om status for måloppnåelse opp mot målbildet for 2030. Det bes om at Oslo Havn rapporterer på status for universell utforming i årsberetningen for 2023.

3.2 Investeringsprosjekter

3.2.1 Revisjon av investeringsinstruksen og standard kravspesifikasjon

Byrådsavdeling for finans har gjennomført et arbeid med å revidere eksisterende Instruks for beslutningsprosessen i investeringsprosjekter, byrådssak 1038/14 og standard kravspesifikasjoner for formålsbygg (SKOK). Ny instruks forventes å tre i kraft i 2023.

Det er vedtatt nye standard kravspesifikasjoner i byrådssak 1099/22 som erstatter kravspesifikasjoner vedtatt i byrådssak 1076/15. Foretaket forutsettes å kjenne innholdet i ny investeringsinstruks og de nye kravspesifikasjonene.

3.2.2 Prosjektgjennomføring

Byrådets krav til beslutninger og beslutningsunderlag i investeringsprosjekter følger av Instruks for beslutningsprosessen i Investeringsprosjekter. Instruksen omfatter prosessen fra tidligfase til byrådet gir sin anbefaling om kostnadsramme og bevilgning til gjennomføring av prosjektet og avslutning ved avgivelse av sluttrapport. Instruksen fastsetter obligatoriske bestemmelser om utredning, kvalitetssikring og beslutninger knyttet til alle investeringsprosjekter i Oslo kommune. Det forutsettes at Oslo Havn har rutiner som sikrer at alle ansatte som jobber med investeringsprosjekter har tilstrekkelig kjennskap til instruksen, at denne følges og at eventuelle avvik blir registret og behandlet.

3.2.3 Kompetanseoverføring

Oslo Havn skal sikre at det ved planlegging og gjennomføring av investeringsprosjekter er etablert rutiner som sikrer kompetanseoverføring og læring. Dette omfatter også kompetanseoverføring fra innleide konsulenter.

3.3 Øvrige føringer

3.3.1 Risikostyring og forebygging av misligheter mv.

Oslo Havn skal ha gode rutiner for virksomhetsstyring og internkontroll tilpasset foretakets størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Dette innebærer at foretaket skal ha på plass

robuste systemer for å sikre måloppnåelse samt å avdekke og forhindre styringssvikt, korrupsjon og misligheter. Endringer i risikovurdering og risikobilde vil være fast tema i styringsdialogen, se også pkt. 6.1. Oslo Havn skal gjøre seg kjent med og drive virksomheten i samsvar med Oslo kommunes verdier og etiske retningslinjer og gjøre lokal varslingsordning kjent i virksomheten.

Som et ledd i arbeidet med risikostyring skal foretaket vurdere og beskrive risiko med hensyn til å innfri de målsetninger og forventninger som følger av byrådets forslag til budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 (Sak 1), byrådets tilleggsinnstilling, bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3) og tildelingsbrevet. Risiko for avvik eller manglende måloppnåelse skal avdekkes og korrigerende tiltak skal iverksettes i nødvendig utstrekning.

Foretaket skal videre identifisere og forebygge risiko for korrupsjon, misligheter og styringssvikt, blant annet innenfor de områder som er særskilt nevnt i instruks for virksomhetsstyring, jf. byrådssak 1036/ 22. Det skal fortløpende vurderes om det er behov for nye risikoreduserende tiltak og kontrollaktiviteter, jf. byrådssak 1037/ 22 – ny instruks for interkontroll.

Byrådsavdelingen forutsetter for øvrig at foretaket deltar i Nettverk for forebygging av korrupsjon i regi av Byrådsleders kontor.

Byrådsavdeling forventer at foretaket har eller utvikler, og ved forespørsel kan presentere, tidsserier for nøkkeltall som viser status og utvikling over tid med tanke på etterlevelse av sentrale krav som følger av instruks for virksomhetsstyring, Oslo-modellen og fellesføringer mv. Dette kan blant annet være arbeidstid, sykefravær, turnover, konsulentbruk, seriøsitetsskravene i Oslo-modellen, avvik/risikoutvikling innenfor risikoområder som korrupsjon, styringssvikt og misligheter.

3.3.2 Innovative anskaffelser

Det følger av byrådsplattformen at kommunale virksomheter skal bidra til målsetningen om innovative anskaffelser og innovasjonspartnerskap med næringslivet, og bidra til å gjennomføre byrådets målsetning om Oslo som en testarena for nye tjenester og produkter i kommunale virksomheter. Dersom det er mulig skal enkelte anskaffelser innrettes slik at små lokale aktører kan delta. Foretaket skal ha en strategi for innovative anskaffelser.

3.3.3 Oppfølging av kommunerevisjonsrapporter

Foretaket skal bidra til gjennomføring av Kommunerevisjonens undersøkelser og sørge for at relevante anbefalinger blir fulgt opp på en hensiktsmessig måte.

3.3.4 Konsulentbruk

Bruk av eksterne konsulenttjenester i Oslo kommune skal begrenses og foretaket må derfor ha et bevisst forhold til om bruk av slike tjenester er nødvendig eller om oppgavene kan løses på andre måter.

Det er ønskelig at foretaket fortsatt satser på å styrke sine kompetansemiljøer og benytter egne ansatte istedenfor å kjøpe konsulenttjenester, der det kan gi forutsatte gevinster som økonomiske besparelser og/eller kostnadseffektiv oppbygging av egen kompetanse. Det er videre ønskelig at foretaket så langt som mulig benytter kompetanse fra andre kommunale

virksomheter, fremfor å benytte eksterne konsulenter. Foretaket skal ha en strategi for konsulentbruk med mål om å erstatte konsulenter med fast ansatte, der det kan gi økonomisk besparelse eller kostnadseffektiv oppbygging av egen kompetanse.

Foretakets oppfølging av egen strategi og effektene som oppnås vil være et fast tema i styringsdialogen. Det skal i tillegg rapporteres på konsulentbruk i kvartals- og tertialrapporter, samt årsberetning.

4 Årsbudsjett 2023 – bystyrets vedtak

4.1. Mål, tiltak, resultatindikatorer og måltall

Oslo Havn utarbeidet i 2022 en ny strategiplan som ble vedtatt av Havnestyret. Det bes om at foretaket på denne bakgrunn legger frem forslag til nye resultatindikatorer tilpasset resultatmålene i den reviderte strategiplanen. Byrådsavdelingen ber om at foretaket i budsjettinnspillet for 2024, kommer med forslag til nye resultatindikatorer. Det vises også til Rundskriv 1/2023 om utarbeidelse av budsjettforslag for 2024, hvor det fremgår at det i forbindelse med budsjettet skal settes opp mål for virksomheten.

4.2 Tiltak i klimabudsjettet 2023

Tiltakene i klimabudsjettet skal bidra til å nå Oslos klimamål. Oslos direkte klimagassutslipp skal reduseres med 52 prosent i 2023 og 95 prosent i 2030, sammenlignet med 2009.

Foretaket skal gjøre seg kjent med klimabudsjettet og bidra til at kommunen når sine klimamål. Byrådet har besluttet at klimakonsekvenser skal synliggjøres i saker til byråd og bystyre, dersom det er relevant. Alle virksomheter vil få tilsendt en veileder som kan benyttes til å vurdere klimakonsekvenser i saksunderlag. Byrådsavdelingen legger til grunn at veilederen tas i bruk på relevante saker.

Når det gjelder etablering av landstrøm for skipssegmentene container-, tank- og cruiseskip, legges det til grunn at status for bygging og finansiering av hvert av anleggene skal fremgå i Oslo Havns jevnlige rapportering.

Følgende tiltak og virkemidler i klimabudsjettet gjelder for foretaket i 2023:

Tiltak og virkemidler i Sak 1		Resultatindikator	Måltall 2023
Nr.	Navn		
5	Innkjøp av utslipps- og fossilfrie kjøretøy i kommunen	Andel nullutslippskjøretøy av total kjøretøypark under 3,5 tonn	100 %
		Andel kjøretøy som går på bærekraftig biodrivstoff av total kjøretøypark under 3,5 tonn	
		Andel nullutslippskjøretøy av total kjøretøypark over 3,5 tonn	100 %
		Andel kjøretøy som går på bærekraftig biodrivstoff av total kjøretøypark over 3,5 tonn	
11	Redusere transport av masser og avfall	(Ikke beregnet)	
14	Utslippsfri varelevering på oppdrag for kommunen	Andel nye kontrakter som innebærer transport hvor det stilles standarts miljøkrav til transport	100 %
19	Bruk av utslippsfrie lastebiler på oppdrag for kommunen	Andel utslippsfri, inkludert biogassbasert, lastebiltransport (målt som prosent av totalt kjørte km) maskinpark	100 %

		Andel lastebiltransport på bærekraftig biodiesel (mål som prosent v totalt kjørte km)	
21	Utslippsfri bygge- og anleggsvirksomhet på oppdrag for kommunen	Andel utslippsfri, inkludert biogassbasert, utførelse av anleggsarbeid (mål som prosent av totalt energibruk)	100 %
		Andel utførelse av anleggsarbeid på bærekraftig biodiesel (mål som prosent av total energibruk)	
23	Tilrettelegge for utslippsfri håndtering av varer og last på Oslo havn.	Lademuligheter og andel maskiner og utstyr som går på bærekraftig drivstoff.	100 %
24	Innkjøp av utslippsfrie maskiner i Oslo kommunes maskinpark	Andel nullutslippsmaskiner av total maskinpark	100 %
		Andel maskiner som går på bærekraftig biodrivstoff av total maskinpark	
27	Etablere landstrøm for container-, tank- og cruiseskip	Status innvilget støtte, finansieringsbeslutning og konkretisert etablering av anlegg for utslippsfri havneligge per skipssegment.	100 %

Anleggsmaskiner og kjøretøyparken skal være 100 prosent utslippsfri innen 2025.

Lastebiltransporten kan eventuelt også gå på biogass. Bærekraftig biodiesel skal fases ut frem mot 2025. Målene gjelder både for kommunale virksomheters egne maskiner og kjøretøy og maskiner og kjøretøy leverandører til kommunens virksomheter bruker.

Alle kontrakter som inngås med leverandører (jf. tiltak 14,19 og 21 i tabellen over) om bruk av nullutslipp/biodrivstoff i kjøretøy og anleggsmaskiner, skal rapportere på forbruk av fossilt og biodrivstoff (i liter) og andre energikilder (f.eks. strøm i kWh). Tallene skal brukes til å estimere klimaeffekten som følger av klimakrav til leverandører.

I bystyresak 249/19 om Framtidens forbruk – strategi for bærekraftig og redusert forbruk 2019-2030 er det vedtatt et mål om å oppnå 90 prosent sorteringsgrad på kommunens bygge- og anleggsplasser og minst 70 prosent materialgjenvinningsgrad. Oslo Havn skal rapportere på sorteringsgrad og total avfallsmengde i årsrapporten, samt arbeide med at det i nye, større prosjekter også skal rapporteres på materialgjenvinningsgrad.

Oslo Havn skal vurdere muligheten for å prioritere rehabilitering av eksisterende bygg framfor nybygg, der dette er mulig og klimamessig gunstig. Vurderingene skal dokumenteres

Når det gjelder tilrettelegging for utslippsfri håndtering av varer og last ønskes en kort beskrivelse av iverksatte og planlagte initiativ i dialog mellom Oslo Havn og havnas brukere for omstilling til nullutslipp. Det legges til grunn at denne dialogen kommenteres i Oslo Havns jevnlige rapportering. Oslo Havns drivstofforbruk for terminalutstyr for havna bør også fremgå.

Når det gjelder etablering av landstrøm for skipssegmentene container-, tank- og cruiseskip, legges det til grunn status for bygging og finansiering av hvert av anleggene skal fremgå i Oslo Havns jevnlige rapportering.

Oslo Havn skal bidra til å redusere det indirekte klimagassutslippet ved å bidra til bærekraftig og redusert forbruk, plastminimering og urbant landbruk. Foretaket skal følge opp tiltak som foretaket har hovedansvar for i vedlegg til Sak 1/2023 "Tiltaksliste - til aktuelle samrådgruppe, slik at Bymiljøetaten får sammenstilt rapportering på tiltakslisten i forbindelse med levering av årsberetning.

Foretaket skal arbeide for at egne bygg, infrastruktur og aktiviteter er rustet til å håndtere et klima i endring og bidra til å nå målet om å gjøre Oslo til en klimarobust by. Sentralt i dette er deltakelsen i kommunens tverrgående styringsgruppe for overvannshåndtering, som koordinerer og følger opp gjeldende strategi og handlingsplan for overvannshåndtering i Oslo.

Foretaket skal legge til rette for at ansatte kan reise mer klimavennlig til og fra jobb, og ha en plan for hvordan transport i tjeneste (tjenestereiser) skal gjennomføres med klimavennlige transportformer.

Kommunens virksomheter oppfordres til å søke finansiell støtte til nye klimatiltak gjennom statlige støtteordninger som Klimasats, Enova og andre aktuelle ordninger. Klimaetaten vil kunne bistå foretaket med veiledning i forbindelse med søknader på støtteordninger gjennom året.

4.3 Tallbudsjettet

Byrådsavdelingen viser til kommunelovens § 9-15 som definerer daglig leders særlige ansvar for regnskapsføring, formuesforvaltning og intern kontroll, og kommunelovens § 9-8 som definerer styrets ansvar for foretakets samlede virksomhet inkludert tilsyn med daglig leder. Styret har plikt til å iverksette tiltak hvis nødvendig for å overholde eller oppfylle budsjettforutsetningene, herunder holde byråden løpende orientert om alle forhold av betydning, ref. økonomireglementet og Instruks for virksomhetsstyring.

Beløp i 1000

Netto driftsresultat:		
<i>Oslo Havn KF</i>	<i>DOK 3 2022</i>	<i>2023</i>
Netto driftsresultat	-116 337	-125 000

4.3.1 Merknader til driftsbudsjettet

I henhold til Oslo kommunes økonomireglement skal bystyret stille krav til netto driftsresultat i foretaket og fastsette størrelsen på overføringskravet. For Oslo Havn KF er det innarbeidet et overføringskrav på 12,232 mill. i 2023. Dette er en netto økning fra 2022 på 10,0 mill. og skyldes at Havne- og farvannsloven som trådte i kraft 01.01.2020, åpner for at det kan utbetales utbytte. Det vises til kapittel 898 Overføringer fra KF mv. for nærmere angivelse av overføringer fra foretaket til bykassen. Kravet til netto driftsresultat for 2023 settes til 125 mill.

Status kap. 898 Overføring KF etter bystyrebehandlingen:

	2022	2023	2024	2025	2026
Dok 3 2021: Renter 060 OH	-4 600	-4 600	-4 600	-4 600	-4 600
B-2023 TI: Oslo Havn KF - redusert overføringskrav knyttet til underdekning pensjonslån		4 600	4 600	4 600	4 600
SUM renter	-4 600	0	0	0	0
DOK3 2022					
B-2022 TI: Oslo Havn KF - Ny finansieringsmodell UKE	-1 023	-1 023	-1 023	-1 023	-1 023
Dok 3 2021: Overføringskrav 060 OH	-71 209	-71 209	-71 209	-71 209	-71 209
B-2022 SK: Redusert utbytte fra Oslo Havn	70 000	0	0	0	0

B-2023 SK: Redusert overføringskrav lavere forventet utbytte Oslo Havn		60 000	32 500	32 500	35 000
SUM overføringskrav	-2 232	-12 232	-39 732	-39 732	-37 232
Renter	- 4 600	-	-	-	-
Overføringskrav	- 2 232	- 12 232	- 39 732	- 39 732	- 37 232
060 HAV	-6 832	-12 232	-39 732	-39 732	-37 232

Investeringsbudsjett for Oslo Havn KF
Beløp i 1000

Økonomiplan	2023	2024	2025	2026
123900 Diverse investeringer	336 950	345 450	283 000	383 400
Sum Investeringsutgifter	336 950	345 450	283 000	383 400
06700 Avgiftsfritt salg av tomter og grunn	-10 000	-10 000	-10 000	0
09760 Overføring fra drift, bruk av fond - virksomhetene	-51 950	-54 200	0	-88 697
09750 Overføring fra drift, virksomhetene	-125 000	-131 250	-123 000	-144 703
09050 Utbytte fra selskaper	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Sum finansiering	-336 950	-345 450	-283 000	-383 400

4.4 Verbalvedtak og flertallsmerknader

Vedtak i bystyret, flertallsmerknader fra bystyreutvalgenes behandling av byrådets årsberetning for 2022 der flertallskonstellasjonen også utgjør et flertall i bystyret, samt relevante merknader til årsoppgjøret for 2022 fra Kontrollutvalget kartlegges og skal følges opp av foretaket på eget initiativ.

Verbalvedtak budsjett 2023:

Det er ingen nye verbalvedtak i 2023 som retter seg mot Oslo Havn KF.

Vedtak fra tidligere år som fortsatt gjelder:

FINANSUTVALGET

F17/2022 Krav om miljøvennlig transport i innkjøpsregelverket

Bystyret ber byrådet sørge for at kommunen bruker innkjøpsregelverket til å stille krav til miljøvennlig transport av produkter kommunen bestiller.

Merknad: Oslo Havn skal rapportere i forbindelse med tertialrapportering og årsberetning.

F4/2021 Flyselskaper som nekter fagorganiserte ansatte

Oslo kommune skal ikke benytte Wizz Air og andre selskaper som nekter sine ansatte å fagorganisere seg til tjenestereiser frem til de er positive til fagorganisering av sine ansatte.

Merknad: Oslo Havn skal rapportere i forbindelse med tertialrapportering og årsberetning.

F25B/2020 Styrket arbeid for sjøsikkerhet

Bystyret ber byrådet styrke arbeidet for sjøsikkerhet og mot drukning i samarbeid med relevante aktører.

Merknad: Oslo Havn skal rapportere i forbindelse med tertialrapportering og årsberetning.

F21A/2015. Bekjempelse av skatteunndragelse og arbeidslivskriminalitet

Oslo kommune skal bekjempe skatteunndragelse og annen arbeidslivskriminalitet gjennom aktiv bruk av anskaffelsesprosessen til å stille tydelige krav til leverandører om overholdelse av skatteregler og innrapporteringsrutiner. Byrådet bes jevnlig orientere bystyrets organer om fremdriften i dette arbeidet.

Merknad: Oslo Havn skal rapportere i forbindelse med tertialrapportering og årsberetning.

B15/2022 Universell utforming

Bystyret ber byrådet om at det ved nyetablering og oppgradering av offentlige uteområder, skal være et ufravikelig krav om universelt uformede løsninger.

Merknad: Oslo Havn skal rapportere i forbindelse med tertialrapportering og årsberetning.

SAMFERDSELS- OG MILJØUTVALGET

S46/2022 Sikre universell utforming i all ny infrastruktur

Byrådet bes sikre universell utforming i all ny infrastruktur, for å bedre fremkommeligheten for alle.

Merknad: Til foretakets orientering.

S117/2021 Biologisk mangfold

Bystyret viser til byrådets arbeid med handlingsplan for biologisk mangfold og ber byrådet sikre at planen omtaler hvordan Oslo kan bli en arealnøytral kommune, kommunens oppfølging av FNs tiår for naturrestaurering, styrke bekjempelsen av fremmede arter, og at den identifiserer mulige tiltak for flere elve- og bekkeåpninger for å styrke det biologiske mangfoldet i kommunen.

Merknad: Ansvaret for oppfølging ligger hos Byrådsavdeling for miljø og samferdsel. Kun til orientering.

S17/2010 Nullutslipp og klimanøytral bilpark

Ved utskifting av kommunens bilpark skal det som hovedregel anskaffes tjenestebiler med nullutslippsteknologi eller klimanøytrale drivstofftyper. Dette omfatter alle anskaffelser knyttet til både kjøp og inngåelser av leieavtaler.

Merknad: Rapporteres på i forbindelse med tertialrapportering og årsberetning.

5. Oppdrag

5.1 Handlingsplan for Oslo havn som nullutslippshavn

Byrådsavdelingen viser til Handlingsplan for Oslo havn som nullutslippshavn, som ble behandlet i bystyret 14.11.2018 med 17 konkrete tiltak for at Oslo havn skal bli en nullutslippshavn.

Byrådsavdelingen forutsetter at Oslo Havn prioriterer og intensivt arbeider med tiltakene for å nå planlagt måloppnåelse.

Den planlagte revisjonen av handlingsplanen pågår ved inngangen av 2023. Oslo Havn forutsettes å bidra inn i dette arbeidet, blant annet med tilstrekkelige personalressurser. Samt videre oppfølging av den reviderte plan.

5.2 Utbytte

Havne- og farvannsloven som trådte i kraft 01.01.2020, åpner for utbytte til eier fra havnekassen på nærmere vilkår.

I økonomiplanperioden 2022-2025 har bystyret etter forslag fra byrådet, lagt inn et årlig uttak fra havnekapitalen til Oslo kommune på 10 mill. i 2023, 37,5 mill. i 2024, 37,5 mill. i 2025 og 35 mill. i 2026. Bystyrets vedtak er basert på forslag fra Oslo Havn med forutsetninger knyttet til årlig størrelse på Oslo Havns utbytte fra Hav Eiendom AS. Styret bes tilstrebe langtidsplanene med sikte på å sikre et forsvarlig utbyttelnivå i inneværende økonomiplanperiode.

5.3 Cruise, cruisekaier og bylivsaktivitet

Det er byrådets politikk at Oslo Havn skal tilrettelegge for å redusere cruisetrafikken til Oslo generelt, og at cruiseaktivitet på Vippetangen og Søndre Akershuskai i løpet av inneværende bystyreperiode skal avsluttes. Jeg forventer at styret i Oslo Havn følger dette opp. Foretaket bes rapportere for status i arbeidet til ordinært foretaksmøte.

Som erstatning for cruise skal alternativ skipsfart styres til Vippetangen og Søndre Akershus kai. Det understrekes at Vippetangen og Søndre Akershus kai, fortsatt skal brukes som ventekai for andre segmenter enn cruise. I tillegg understrekes det, særlig i lys av erfaringene fra håndteringen av pandemien, at disse også skal fungere som beredskapskai.

Det forutsettes videre at Oslo Havn skal være en aktiv tilrettelegger for økt byliv, blant annet i samarbeid med PBE og andre kommunale virksomheter.

Oslo Havn forutsettes å følge punkter omfattet av felleserklæring for mer miljøvennlig cruisenæring.

For en midlertidig fase i påvente av byutviklingen, bes HAV vurdere hvorvidt det av miljøhensyn også kan etableres et midlertidig og flyttbart landstrømsanlegg for cruise på Filipstad.

5.4 Utenriksfergeterminalutredningen

Oslo Havn forutsettes å bidra inn i det prioriterte arbeidet med forberedelse av materiale i forkant av politisk behandling og ev. iverksettelse av ny struktur for utenriksfergetrafikken i Oslo.

6. Styringsdialog og resultatoppfølging

6.1 Styringsdialog og møteplan

I byrådssak 1055/17 beskrives tillit som strategi og arbeidsform med formål om å skape enda bedre tjenester til innbyggerne, mer samhandling mellom kommunen og innbyggerne og innad i kommunen på ulike nivå, økt resultatorientering og gjennomføringskraft. Dette skal følges opp i linjen.

Virksomhetsstyringen skal sikre effektiv gjennomføring av politiske vedtak. Ledere på alle nivå har et ansvar for nødvendig samordning for å oppnå felles mål, ref. Instruks for virksomhetsstyring.

Foretaks- og kontaktmøter skal i hovedsak fokusere på måloppnåelse, resultater og risiko for virksomheten på overordnet nivå. Møtene skal i mindre grad omhandle innsatsfaktorer og enkeltsaker, men helheten i porteføljen skal likevel reflekteres i styringsmøtene.

I instruksjonen er det nevnt en rekke områder i virksomhetsstyringen, anskaffelser, IKT, informasjonssikkerhet, HR/HMS og samfunnssikkerhet og beredskap samt forebygging av korrupsjon og korrupsjonslignende hendelser, som det ut fra en risikovurdering kan være aktuelt å ta opp i styringsdialogen gjennom året.

Et forhold som skal tas opp i styringsdialogen er hvorvidt virksomheten har brudd på arbeidstidsbestemmelser og hvilke tiltak virksomheten har/vil iverksette, ref. Rundskriv 31/2020, som redegjør for hvilke forhold den enkelte virksomhet må sikre vedrørende overvåking og oppfølging av arbeidstid på alle nivå.

Risikostyring og internkontroll skal være integrert i virksomhetsstyringen, jf. kommuneloven § 9-13. Endring i risikovurdering og risikobilde skal være et fast tema i styringsdialogen som ellers skal ha oppmerksomhet på måloppnåelse og resultater. Foretaket har et selvstendig ansvar for å fremme synspunkter og gi innspill på ambisjonsnivået for mål og resultatindikatorer, strategier og tiltak samt redegjøre for virksomhetens risikobilde.

Foretaket skal varsle byrådsavdelingen dersom det avdekkes forhold som innebærer risiko for vesentlige avvik fra fastsatte mål, misligheter eller styringssvikt.

Det er en forventning at styret er seg bevisst ansvarsfordelingen i foretaksmodellen, slik at det skal være særlig oppmerksomhet på hvordan styret ivaretar sitt påse-ansvar for foretakets drift og sitt tilsynsansvar med daglig leders ledelse av virksomheten jf. kommuneloven § 9-8.

Det avholdes ordinært foretaksmøte 22.03.2023. Dagsorden sendes ut ca. to uker før møtet. Ved behov vil det bli avholdt ekstraordinære foretaksmøter.

Det avholdes to kontaktmøter med foretaket gjennom året, der status og utfordringer diskuteres, og i kontaktmøtet våren 2023 vil det bli satt av tid til å gå gjennom utfordringer og muligheter i et mer langsiktig perspektiv. Et av flere underlag vil være Styrets beretning for 2022. Det vises for øvrig til styringskalenderen for oversikt over planlagte møter.

6.2 Rapportering og resultatoppfølging

Foretaket skal rapportere på ordinær måte gjennom kvartals- og tertialrapportering og statlige rapporteringskrav, herunder KOSTRA. Byrådsavdelingen viser også til årlig rundskriv fra Byrådsavdeling for finans med nærmere krav til foretakets rapportering, og til Økonomireglementet for 2023.

Styrets årsberetning for 2023 skal følge rundskriv om utarbeidelse av årsberetning 2023 med bl.a. overordnet vurdering av samlede resultater, måloppnåelse og ressursbruk for året i lys av tilstand og utvikling pr hovedmål.

Det forventes at Oslo Havn foretar en risikovurdering av mål og måltall i forkant av hvert foretaksmøte og kontaktmøte. Områder som det vurderes å være knyttet moderat eller betydelig risiko til, eller som virksomheten mener at byrådsavdelingen bør kjenne til, skal det rapporteres om. Rapporteringen skal også beskrive ev. risikoreduserende tiltak som virksomheten gjennomfører eller planlegger.

Alle data som kreves innrapportert, både tjenestedata og regnskapsdata, skal være kvalitetssikret på en tilfredsstillende måte, i tråd med retningslinjer fra Byrådsavdeling for finans.

6.3 Arbeid med budsjett 2024

Rundskriv 1/2023 med retningslinjer for virksomhetenes budsjettinnspill, sendes ut i februar/mars. Oslo Havn forutsettes å følge opp de frister for arbeidet med budsjett som ellers gjelder.

Føringer og frister for innspill til budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 fastsettes i Rundskriv 1/2023 fra Byrådsavdeling for finans. I tillegg utarbeider Byrådsavdeling for næring og eierskap rammebrev med angivelse av planleggingsrammer for virksomhetens budsjettforslag. Rundskrivet og rammebrevet sendes til foretakene i februar/mars 2023.

Innspill til budsjett 2024 skal omfatte alle inntekts- og utgiftsposter under foretaket. Utforming av innspill skal bygge på gjeldende lover og formelle krav og være utformet i samsvar med Rundskriv 1. For å ha et godt beslutningsgrunnlag for politisk behandling er det viktig at forslagene er begrunnet og forklart.

For budsjettprosessen i 2023, er det to ordinære budsjettkonferanser. Rammekonferansen avholdes i mars 2023, med avklaring av foreløpige økonomiske rammer, og igangsetting av nødvendige utredninger. Salderingskonferansen holdes i august 2023, der endelige økonomiske rammer besluttet. Rundskriv 1/2023 med retningslinjer for virksomhetenes budsjettinnspill, sendes ut i februar/mars. Oslo Havn må ta høyde for at det kan komme bestillinger i forbindelse med budsjettprosessen.

Med vennlig hilsen

Victoria Marie Evensen

byråd

Vedlegg:

Veileder fellesføringer 2023

Styringskalender HAV 2023

